

Sygn. akt II Cgg 1/14

1. W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. Wydział II Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marta Kucharczyk-Gemza

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Pinior

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 czerwca 2014r. w R.

sprawy z powództwa G. R.

przeciwko (...) S.A. w K.

o zapłatę

1. powództwo oddała;
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 7 200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn akt II Cgg 1/14/1

UZASADNIENIE

Powódka **G. R.** wniosła o zasądzenie od pozwanej kwoty 300.000 zł z ustawowymi odsetkami od 16 listopada 2012 r oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powódka wskazała że jest właścicielem nieruchomości położonej w J. opisanej w KW NR (...). Kwota dochodzona pozwem stanowi odszkodowanie za zniszczoną część budynku a szkody występujące w segmencie I polegają na : pęknięciach ścian , płytek ceramicznych na ścianach i posadzkach , pochyleniu budynku części I , niedrożność kanalizacji i załamanie dachu. W segmencie II szkody polegają na pęknięciach ścian w narożnikach budynku i środku budynku , deformacji podłogi drewnianej (wyrzuczenie ok. 60 cm) rozszczelnieniu dachu i deformacji okien i drzwi w obu segmentach . Stan budynków jest taki że nie daje możliwości naprawy. Dlatego powódka dochodzi naprawienia szkody poprzez zapłatę odszkodowania którego wysokość szacuje na 300.000 zł. Powódka podniosła , że w 2004 r pomiędzy stronami toczyło się postępowanie przed Sądem Okręgowym w Katowicach w sprawie sygn akt XX Cgg 168/04 o naprawienie szkód górniczych na tej samej nieruchomości i zakończyło się ugodą z dnia 11 stycznia 2005 r . W ugodzie strona pozwana uznała swą odpowiedzialność i zobowiązała się wypłacić odszkodowanie 66.000 zł za szkodę wywołaną ruchem zakładu górniczego w budynku znajdującym się w obrębie nieruchomości zgodnie z opinią biegłego W. baranka . Przedmiotem ugody było spełnienie świadczenia przez pozwana mające na celu przywrócenie stanu poprzedniego i naprawa szkód górniczych. Za uzyskane odszkodowanie powódka przeprowadziła prace które usunęły uszkodzenia budynku wywołane ruchem zakładu górniczego . W budynku tym powódka prowadziła bar (...) do 2009 r. Zdaniem powódki w 2010 i 2011 r ujawniły się nowe dalsze szkody górnicze objęte niniejszym pozwem . Szkody objęte pozwem powstały po zawarciu ugody zaś przedmiotem postępowania w sprawie X. C. 168/04 było wyłącznie roszczenie skierowane na usunięcie szkód górniczych poprzez przywrócenie stanu poprzedniego co też uczyniono .

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) **SA w K.** wniosła o odrzucenie pozwu i zasądzenie zwrotu kosztów procesu a w razie nieuwzględnienia wniosku o odrzucenie pozwu wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Pozwana podniosła zarzut powagi rzeczy ugodzonej z uwagi na zawarcie w dniu 11 stycznia 2005 r ugody przez strony w sprawie X. C. 168/04 prowadzonej przez Sądem Okręgowym w Katowicach . W tamtejszej sprawie powódka dochodziła jednorazowego odszkodowania za budynek powódki w którym wówczas była prowadzona działalność gastronomiczna. Zdaniem pozwanej w niniejszej sprawie oraz w sprawie sygn XX Cgg 168/04 występują te same strony oraz przedmiot żądania .W toku postępowania przed Sądem Okręgowym w Katowicach stwierdzono , że odstęstwa od sztuki budowlanej jakich dopuszczono się przy wznoszeniu budynku oraz brak wykonania zabezpieczeń przed wpływami ruchu zakładu górniczego skutkują niemożnością usunięcia szkody górniczej bez równoczesnego usunięcia wad budowlanych . Z opinii biegłego W. B. stanowiącej dowód w tamtejszej sprawie wynika , że budynek (w części nowej) wykonany został bez pozwolenia na budowę , bez należytych zabezpieczeń przed wpływami górnictwami a rodzaj zastosowanej konstrukcji budynku przy uwzględnieniu planowanych wpływów eksploatacji może spowodować zagrożenie tego budynku. Biegły stwierdził jednoznacznie że przywrócenie budynku do stanu poprzedniego jest nieuzasadnione. Przy uwzględnieniu tak znacznego przyczynienia się powódki do powstania szkody biegły wykluczył zasadność obciążenia pozwanej jednorazowym odszkodowaniem w wysokości wartości odtworzeniowej budynku. Biegły wyliczył w opinii odszkodowanie stanowiące równowartość kosztów naprawy potencjalnych uszkodzeń jakie powstałyby w tym budynku gdyby został on wzniesiony zgodnie ze sztuką budowlaną oraz z zabezpieczeniami przed wpływami działalności górniczej . W oparciu o te opinie strony zawarły ugodę sądową . Powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w ugodzie oświadczyła , że ugoda ta zaspakaja jej żądanie zawarte w pozwie .Ponadto w przypadku nieuwzględnienia stanowiska pozwanej co do powagi rzeczy ugodzonej podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Postanowieniem z dnia 5 maja 2014 r oddalono wniosek pozwanej o odrzucenie pozwu .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka G. R. jest właścicielem nieruchomości położonej w J. przy ul (...) składającej się z działek (...) opisanych w księdze wieczystej KW NR (...). Na nieruchomości znajduje się budynek składający się z dwóch segmentów wybudowanych w różnym czasie. Segment I wybudowano w 1970 r jako budynek gospodarczy w oparciu o pozwolenie na budowę , a segment II dobudowano w 1994 r bez pozwolenia na budowę i bez zabezpieczeń na wpływy eksploatacji górniczej . W budynku powódka do 2009 r prowadziła działalność gospodarczą – bar gastronomiczny.

W dniu 25 sierpnia 2004 r powódka złożyła w Sądzie Okręgowym w Katowicach pozew o zasądzenie 300.000 zł tytułem odszkodowania za budynek zajęty na działalność gospodarczą – lokal gastronomiczny ,który na skutek szkód górniczych uległ uszkodzeniu uniemożliwiającemu jego dalsze użytkowanie . W pozwie powódka zawarła stwierdzenie , że rozmiar szkód jest tak poważny, że uniemożliwia naprawę i powódka domaga się odszkodowania .

W dniu 11 stycznia 2005 r. strony w trakcie toczącego się przed Sądem Okręgowym w Katowicach postępowania sądowego w sprawie o sygn. akt XX Cgg 168/04 zawarły ugodę zgodnie z którą strona pozwana (...) SA w K. KWK (...) uznając swoją odpowiedzialność za szkodę wywołaną ruchem zakładu górniczego w budynku baru gastronomicznego posadowionego na nieruchomości przy ul (...) w J. a stanowiącej własność powódki G. R. zobowiązała się do naprawienia tej szkody przez zapłatę powódce 66.000 zł tytułem odszkodowania w terminie 30 dni od dnia zawarcia ugody z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności . Strony wzajemnie zniosły między sobą koszty zastępstwa procesowego . Powódka oświadczyła że ugoda zaspakaja jej żądanie zawarte w pozwie z dnia 25 sierpnia 2004 r i cofnęła pozew na co strona pozwana wyraziła zgodę.

Postanowieniem z dnia 11 stycznia 2005 r. Sąd orzekający w sprawie X. C. 168/04 umorzył postępowanie. Postanowienie jest prawomocne .

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie akt sprawy X. C. 168/04 Sądu Okręgowego w Katowicach , odpisu księgi wieczystej KW NR (...) Sądu Rejonowego w Rybniku .

Sąd zważył, co następuje:

Rozważania dotyczące podstawy prawnej przyjętej przez Sąd w niniejszej sprawie należy rozpocząć od podniesienia, iż powódka występowała już przed Sądem Okręgowym w Katowicach w sprawie sygn akt XX Cgg168/04 z tożsamym roszczeniem, tj. o zasądzenie odszkodowania 300.000 zł stanowiącego wartość budynku posadowionego na nieruchomości objętej KW NR 21.970 Sądu Rejonowego w Rybniku. W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że rozmiar szkód jest tak poważny, że uniemożliwia naprawę i dlatego powódka domaga się odszkodowania.

W dniu 11 stycznia 2005 r. na rozprawie w sprawie sygn akt XX Cgg 168/04 strony zawarły ugodę na mocy której pozwana uznając swoją odpowiedzialność za szkodę wywołaną ruchem zakładu górniczego w budynku baru gastronomicznego posadowionego na nieruchomości przy ul (...) w J. a stanowiącej własność powódki G. R. zobowiązała się do naprawienia tej szkody przez zapłatę powódce 66.000 zł tytułem odszkodowania w terminie 30 dni od dnia zawarcia ugody z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności. Strony wzajemnie zniosły między sobą koszty zastępstwa procesowego. Powódka oświadczyła że ugoda zaspakaja jej żądanie zawarte w pozwie z dnia 25 sierpnia 2004 r i cofnęła pozew na co strona pozwana wyraziła zgodę.

Zgodnie z art. 917 kc istotą ugody jest czynienie sobie wzajemnych ustępstw w zakresie oczekiwanych rezultatów stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać. Z uwagi na fakt, iż ugoda ma zmierzać do rozwiązania i zażegnania sporu to stwierdzić należy, że rozmiar i rodzaje ustępstw pozostają jedynie w gestii zainteresowanych stron.

Należy zważyć, że ugoda zawarta w trakcie toczącego się postępowania sądowego jest specyficzną instytucją, która ma dwoisty charakter: z jednej strony jest czynnością procesową stron zmierzającą do zakończenia procesu i umorzenia postępowania (art. 223 kpc w zw z art. 355 § 1 kpc.), z drugiej zaś jest czynnością prawną, której podstawę materialnoprawną stanowią przepisy art. 917 i 918 kc. Ugoda zawarta przed sądem nie korzysta z powagi rzeczy osądzonej, gdyż ta przynależna jest tylko prawomocnym orzeczeniom stanowiącym osądzenie sprawy natomiast kształtuje stan prawny wyrażający się w rzeczy ugodzonej (res transacta). Stąd też w razie ponownego wytoczenia powództwa o roszczenie objęte treścią ugody sądowej pozwany może podnieść tzw. zarzut rzeczy ugodzonej, co w przypadku jego uwzględnienia prowadzi do oddalenia powództwa.

Dokonując oceny treści zawartej między stronami ugody z dnia 11 stycznia 2005 r., należy stwierdzić, że nie może budzić ona żadnych wątpliwości w zakresie jej rozumienia przez strony. Strona pozwana zobowiązała się zapłacić powódce odszkodowanie w kwocie 66.000 a powódka jednoznacznie oświadczyła, że ugoda ta zaspakaja jej żądanie zawarte w pozwie z dnia 25.08.2004 r. A zatem powyższe ustępstwa, czynią umowę zawartą przez jej strony za ugodę w rozumieniu przepisów prawa cywilnego.

Zdaniem tutejszego Sądu, treść zawartej ugody w połączeniu z dochodzonym wówczas przez powódkę roszczeniem o odszkodowanie stanowiącym wartość budynku wyklucza możliwość ponownego dochodzenia przez nią odszkodowania. Wbrew twierdzeniom powódki po analizie akt sprawy X. C. 168/04 nie sposób przyjąć, aby przedmiotem ugody z dnia 11 stycznia 2005 r była naprawa szkód górniczych w celu przywrócenia stanu poprzedniego. Bez znaczenia dla istoty niniejszej sprawy jest fakt czy powódka przeznaczyła uzyskane odszkodowanie na naprawę szkód w spornym budynku. Powódka twierdzi że pozew z dnia 7.01.2014 r obejmuje inne szkody w tym samym budynku, powstałe w latach 2010 i 2011 a więc już po zawarciu ugody i po naprawieniu szkód objętych ugodą sądową. Twierdzenia te nie znalazły potwierdzenia w materiale dowodowym. W pozwie z dnia 7.01.2014 r powódka domaga się odszkodowania 300.000 zł i wyszczególnia szkody w budynku, które jej zdaniem są niemożliwe do naprawy a więc uzasadniają wypłatę odszkodowania odpowiadającego wartości odtworzeniowej budynku. Szkody w segmencie I polegają na pęknięciach ścian, płytek ceramicznych na ścianach i posadzkach, pochyleniu budynku części I, niedrożność kanalizacji i załamanie dachu. W segmencie II szkody polegają na pęknięciach ścian w narożnikach budynku i środku budynku, deformacji podłogi drewnianej (wybrzuszenie ok. 60 cm) rozszczelnieniu dachu i deformacji okien i drzwi w obu segmentach. Z kolei w pozwie z dnia 26.08.2004 r powódka domaga

się jednorazowego odszkodowania 300.000 zł w związku z takim uszkodzeniem budynku (tego samego) które uniemożliwiają jego naprawę. Wniosek o wypłatę jednorazowego odszkodowania (a nie o naprawę szkód) powódka zawarła również we wniosku o naprawienie szkody złożonym u pozwanej w dniu 14.04.2004 r. Z opinii biegłego sądowego W. B. sporządzonej w dniu 29.10.2004 r. dla potrzeb sprawy X. C. 168/04 wynika że w budynku występowały uszkodzenia pochodzenia górniczego. W części nowej polegające na pochyleniu całej ściany szczytowej w kierunku wschodnim, wraz z dobudówką o wielkości pochylenia 18mm/m z symptomami „oderwania się” tej ściany od pozostałej bryły budynku, pochylenie wraz z całą ścianą szczytową północnych drzwi wiodących do dobudówki oraz pochylenie całej dobudówki, znaczne pęknięcia pionowe ścian, liczne spękania poziome i ukośne ścian, znaczne pęknięcie na połączeniu dobudówki i ściany szczytowej północnej. Z kolei w części starej pęknięcia ścian zewnętrznych, zarysowania ścian wewnętrznych pęknięcia wykładziny podestu marmurowego przy wejściu do kuchni i zarysowania posadzki w sali konsumpcyjnej. W opinii biegły stwierdził że budynek w części nowej wybudowano niezgodnie z zasadami sztuki budowlanej, bowiem kolejne bryły budynku dobudowano bez wykształcenia dylatacji, ściany konstrukcyjne wznoszono z pustaków żużlobetonowych o niedostatecznej wytrzymałości na ściskanie, ław fundamentowych nie wykonano w postaci rusztu i nie wyposażono w ściami przekątniowe, nie wykonano wieńców żelbetowych na poziomie stropów, zamiast sztywnego stropu wykonano stropodach drewniany o niedostatecznej sztywności poziomej. Ponadto budynku nie zabezpieczono przed ujemnymi wpływami ruchu zakładu górniczego. Gdyby budynek nie był dotknięty wadami budowlanymi i byłby zabezpieczony na wpływy eksploatacji to najprawdopodobniej w części nowej budynku doszłoby w wyniku wpływów eksploatacji do drobnych zarysowań i spękań ścian co byłoby łatwe do naprawy przez rutynowy remont budowlany. W istniejącym budynku oprócz uszkodzeń typowych wynikających z ujemnych wpływów eksploatacji górniczej doszło do tak znacznych uszkodzeń konstrukcji budynku będących następstwem wad budowlanych, że naprawa szkód górniczych oraz niezbędne zabezpieczenie budynku przed dalszymi wpływami jest niemożliwa. W każdym razie koszt tych zabiegów rażąco przekroczyłby wielkość poniesionej szkody rozumianej jako wartość odtworzeniowa obiektu. Naprawa szkód górniczych jest niemożliwa bez równoczesnego usunięcia wad budowlanych oraz wykonania zabezpieczeń przed dalszymi wpływami. Z powyższych względów nie jest możliwa również zdaniem biegłego precyzyjna kalkulacja kosztów usunięcia szkód górniczych. W tym stanie faktycznym biegły zaproponował wskaźnikową, szacunkową kalkulację kosztów jakie musiałaby ponieść strona pozwana w przypadku gdyby nie doszło do wzniesienia obiektu bez zabezpieczeń górniczych i z naruszeniem zasad sztuki budowlanej. Koszt prac remontowych i zabezpieczających przywracających stan poprzedni w sytuacji gdyby to było możliwe wyniósłby 59.709zł. Biegły przyjął w opinii wartość odtworzeniową budynku bez uwzględnienia szkód górniczych na kwotę 230.000 zł. Odszkodowanie przyjął bez własnych wyliczeń tak jak to wskazała w opinii prywatnej strony pozwanej biegła M. L. Z akt sprawy wynika, że strony zapoznały się z treścią opinii biegłego W. B. Pomimo treści opinii powódka nie zmieniła żądań w dalszym ciągu domagając się wypłaty jednorazowego odszkodowania. W piśmie procesowym z dnia 23.11.2004 r. (k 77 akt XX CGG 168/04) ograniczyła jedynie wysokość jednorazowego odszkodowania do kwoty 280,600 zł. Z kolei pozwana w piśmie procesowym z dnia 25.11.2004 r. podtrzymywała swoje stanowisko zawarte w odpowiedzi na pozew co do braku podstaw do wypłaty jednorazowego odszkodowania. zaproponowała zawarcie ugody na mocy której wypłaciłaby powódce kwotę stanowiącą równowartość uzasadnionych nakładów na naprawienie szkody. Na rozprawie w dniu 11.01.2005 r. pełnomocnik powódki podtrzymał dotychczasowe stanowisko. Z akt wynika więc jednoznacznie że powódka konsekwentnie domagała się wypłaty jednorazowego odszkodowania stanowiącego wartość odtworzeniową budynku. W toku postępowania stanowiska nie zmieniła co wprost wynika z jej pism procesowych oraz treści protokołu rozprawy z dnia 11.01.2005 r. Po wysłuchaniu biegłego sądowego strony zawarły ugodę w której pozwana zobowiązała się wypłacić powódce odszkodowanie w wysokości 66.000 zł. W ugodzie strony przyjęły odszkodowanie wyliczone przez biegłego W. B. (brutto) jako koszt hipotetycznej naprawy. Z treści ugody wynika jednak że odszkodowanie ustalone w ugodzie zaspakaja żądanie powódki zawarte w pozwie z dnia 25.08.2004 r. Skoro takie stwierdzenie powódka w ugodzie zawarła, a była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika to należy wnosić że kwota ta stanowi jednorazowe odszkodowanie odpowiadające wartości budynku z skoro w pozwie właśnie takiego odszkodowania się domagała. Ani z treści ugody, ani z pozwu, ani z pism procesowych powódki nie wynika że intencją powódki była chęć uzyskania kosztów naprawy budynku. Było oczywistym że naprawa uszkodzeń jest niemożliwa do naprawy co jasno wynika z opinii biegłego oraz z twierdzeń samej powódki zawartych w pozwie. Nie mogła więc powódka przyjąć tego odszkodowania jako kosztów naprawy.

Jeśli powódka przeznaczyła te pieniądze na naprawę szkód, a musiała mieć świadomość braku możliwości ich usunięcia, skoro wady dotyczą konstrukcji budynku, to nie ma to znaczenia dla skutków materialno prawnych ugody. Sąd oddalił wnioski dowodowe powódki w tym wniosek o oględziny nieruchomości, przesłuchanie stron i opinię biegłego rzeczoznawcy ds. budowlanych bowiem wnioski te zmierzały do ustalenia zakresu szkód naprawionych przez powódkę, ustalenia rozmiaru szkód ujawnionych po zawarciu ugody, faktu prowadzenia w budynku działalności gospodarczej po roku 2005 a fakty te nie były istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Sąd oddalił również wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron zawnioskowanego celem ustalenia zgodnego zamiaru stron przy zawieraniu ugody wobec jednoznacznego brzmienia ugody zawartej przez strony.

Zawarcie ugody przed sądem w toku procesu oznacza w świetle przepisów kpc dorozumianą wolę odstąpienia od zgłoszonego w pozwie żądania udzielenia ochrony sądowej, ponieważ celem ugody sądowej jest niedopuszczenie do dalszego postępowania sądowego, a tym samym wyłączenie rozstrzygnięcia merytorycznego.

Tym samym w niniejszym postępowaniu nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej, jednakże ugoda jest skuteczna i wiąże strony i Sąd dopóki nie zostanie skutecznie podważona. Powódka nie uchyliła się od skutków zawartej ugody sądowej, postanowienia ugody zostały wykonane, a roszczenie wygasło.

Biorąc pod uwagę ogół powyższych rozważań, należy jednoznacznie stwierdzić, że żądanie w przedmiocie zasądzenia odszkodowania było nieuprawnione ze względu na powagę rzeczy ugodzonej, co skutkowało koniecznością oddalenia powództwa. (pkt 1 wyroku)

W punkcie 2 wyroku zasądzono od powódki na rzecz pozwanej zwrot kosztów procesu na mocy art. 98 kpc.

Sędzia:

ZARZĄDZENIE

1 odnotować zwrot akt z uzasadnieniem

2 odnotować urlop s referenta w dniach od 4 lipca 2014 do 27 lipca 2014 r

3 odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki